

ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล

เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อให้การกำกับดูแลการรักษาความปลอดภัยและการจราจรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
เหมาะสม และสะดวกต่อการปฏิบัติการยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยจึงกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดังนี้

๑. บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือเกณฑ์อื่นใดในส่วนที่ได้ระบุไว้แล้วในประกาศนี้
หรือที่มีข้อความขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ให้ใช้ประกาศนี้แทน

๒. ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหิดล

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยมหิดล

“วิทยาเขต” หมายความว่า ส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภา
มหาวิทยาลัยกำหนด

“ส่วนงาน” หมายความว่า สำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี ห้องสมุด
และคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล คณะ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย สำนัก ส่วนงานที่
เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาเขต

“บุคลากร” หมายความว่า พนักงาน ข้าราชการ ลูกจ้างในสังกัดมหาวิทยาลัยมหิดล
รวมถึงอาจารย์พิเศษ และบุคคลอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยมหิดล

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล

“ศูนย์อำนวยการความปลอดภัย” หมายความว่า ศูนย์อำนวยการความปลอดภัย
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

“เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย” หมายความว่า พนักงาน ข้าราชการ ลูกจ้างในสังกัด
มหาวิทยาลัยมหิดล และบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

“บุคคลภายนอก” หมายความว่า บุคคลที่ไม่ใช่บุคลากร นักศึกษา ที่เข้ามาภายในพื้นที่
มหาวิทยาลัยมหิดล

หมวด ๑

การป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย

๓. มาตรการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย

- (๑) ให้ส่วนงานจัดทำแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัย ตามความเหมาะสมของแต่ละ
พื้นที่ส่วนงาน โดยแผนต้องประกอบด้วย แผนการป้องกันมิให้เกิดเหตุเพลิงไหม้
แผนขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้ และแผนหลังเกิดเหตุเพลิงไหม้

- (๒) ให้ส่วนงานมีการตรวจตราและประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย โดยศึกษาวิเคราะห์ และป้องกันความเสี่ยงซึ่งอาจเกิดขึ้นจากเหตุบกพร่องของความเสี่ยงนั้น
- (๓) ให้ส่วนงานจัดอบรมความรู้และฝึกซ้อมแก่บุคลากร นักศึกษา เป็นประจำอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- (๔) ให้ส่วนงานจัดหาเครื่องดับเพลิงหรืออุปกรณ์ดับเพลิงชนิดที่มีคุณสมบัติในการดับเพลิงที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งเชื้อเพลิง รวมถึงขนาดและจำนวนในการติดตั้งเครื่องดับเพลิงให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการเพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง ฉบับล่าสุด ทั้งนี้ วิธีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงอาจให้เป็นไปตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ส่วนงาน
- (๕) ให้ส่วนงานจัดการดูแลบำรุงรักษาและทดสอบอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา โดยมีการตรวจสอบสภาพเป็นประจำหรือตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตอุปกรณ์นั้นกำหนด ตลอดจนกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์ที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ
- (๖) อาคารเดิมที่มีความสูงเกินกว่า ๒๓ เมตร หรือมีขนาดพื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันเกินกว่า ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร ให้ส่วนงานที่รับผิดชอบอาคารนั้น จะต้องจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร ประกอบด้วย
- มีการติดตั้งแผนผังภายในตัวอาคาร
 - มีเส้นทางหนีไฟที่เหมาะสม
 - มีป้ายบอกทางหนีไฟ และไฟแสงสว่างฉุกเฉิน
 - มีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้
 - มีระบบการป้องกันฟ้าผ่า
- (๗) ให้การก่อสร้างอาคารภายในมหาวิทยาลัย มีการออกแบบและติดตั้งระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัยตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในกฎหมายควบคุมอาคาร

หมวด ๒

การบรรเทาสาธารณภัย

๔. มาตรการบรรเทาภัยธรรมชาติ (วาตภัย อุทกภัย ธรณีพิบัติ)
- (๑) ให้ส่วนงานมีการวางแผนการบรรเทาสาธารณภัย และแต่งตั้งให้มีผู้ทำหน้าที่ติดตามข่าวสารการพยากรณ์อากาศ หรือสถานการณ์ต่างๆ จากกรมอุตุนิยมวิทยา
- (๒) ให้ส่วนงานตรวจสอบสภาพอาคาร และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดูแลรับผิดชอบให้อยู่ในสภาพมั่นคง แข็งแรง ไม่ก่อให้เกิดอันตรายในขณะเกิดภัยธรรมชาติ
- (๓) ให้ส่วนงานจัดเก็บทรัพย์สิน สัมภาระ วัสดุ อุปกรณ์ และเอกสารสำคัญให้สามารถเคลื่อนย้ายได้

- (๔) ให้ส่วนงานเผยแพร่ความรู้ในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดภัยธรรมชาติแก่บุคลากร นักศึกษา
- (๕) ให้ส่วนงานมีแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันที

หมวด ๓

การป้องกันและบรรเทาอุบัติภัย

- ๕. มาตรการป้องกันภัยจากห้องปฏิบัติการต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก
 - (๑) ให้ส่วนงานที่มีห้องปฏิบัติการแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ เพื่อจัดทำแผนระบบรักษาความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ ร่วมกับบุคลากรอื่นๆ ในห้องปฏิบัติการ และจัดฝึกอบรมในการทำงานกับสารเคมี สารชีวภาพ และสารกัมมันตรังสีให้กับบุคลากรและนักศึกษาก่อนเข้ามาปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ
 - (๒) ให้ส่วนงานมีระบบการการคัดแยก รวบรวม จัดเก็บ ขนส่ง และกำจัดหรือส่งกำจัด สารเคมี สารกัมมันตรังสี และของเสียแต่ละประเภท ตามมาตรฐานของสารเคมี แต่ละประเภทหรือตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ต้องบันทึกข้อมูลการสั่งซื้อหรือนำเข้าและการใช้สารเคมีและสารกัมมันตรังสี ตลอดจนชนิดและปริมาณของเสียอันตรายอย่างเป็นระบบ และตรวจสอบได้ตลอดเวลา
 - (๓) ให้ส่วนงานจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งที่ปล่อยออกจากห้องปฏิบัติการ
 - (๔) ให้ส่วนงานจัดทำแผนการควบคุมเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้จากการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ และมีการจัดหาอุปกรณ์เบื้องต้นในการป้องกันและระงับเหตุ และมีการรายงานเหตุฉุกเฉินให้ผู้บังคับบัญชาตามขั้นตอน
 - (๕) ให้ส่วนงานจัดหาอุปกรณ์ป้องกันเฉพาะบุคคล (Personnel protective equipment) ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานแต่ละประเภทตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานแต่ละประเภท ทั้งนี้ ต้องมีการดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา โดยมีการตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ก่อนและหลังการใช้งานหรือตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตอุปกรณ์นั้นกำหนด
 - (๖) ให้ส่วนงานมีการประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดภัยในห้องปฏิบัติการ โดยศึกษาวิเคราะห์ และป้องกันความเสี่ยงซึ่งอาจเกิดขึ้นจากเหตุบกพร่องของความเสี่ยงนั้น
- ๖. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากอุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ใช้ในอาคาร
 - (๑) ให้ส่วนงานมีระบบการตรวจสอบอุปกรณ์ครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพดี โดยมีการกำหนดระยะเวลาการบำรุงรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมอย่างสม่ำเสมอ
 - (๒) ให้ส่วนงานมีระบบการจัดเก็บอุปกรณ์ครุภัณฑ์ให้เป็นระเบียบและปลอดภัย
 - (๓) ห้ามใช้อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่อยู่ในสภาพชำรุดโดยเด็ดขาด

๗. มาตรการป้องกันและแก้ไขภัยในช่วงการจัดกิจกรรมพิเศษ
- (๑) ส่วนงานที่จัดกิจกรรมต้องตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของสิ่งปลูกสร้างชั่วคราวหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
 - (๒) ส่วนงานที่จัดกิจกรรมต้องควบคุมดูแลระบบกระแสไฟฟ้าที่ใช้ประดับตกแต่งให้อยู่ในความปลอดภัยตลอดช่วงเวลาของการจัดกิจกรรม
 - (๓) ส่วนงานที่จัดกิจกรรมต้องจัดให้มีบุคคลดูแลรักษาความปลอดภัยเป็นการเฉพาะในช่วงจัดกิจกรรม และแจ้งให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทราบทุกครั้ง
 - (๔) ส่วนงานที่จัดกิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ ๑๐๐ คน ขึ้นไป จะต้องจัดให้มีเส้นทางเข้าออกและเส้นทางหนีไฟ รวมถึงกำกับดูแลมิให้การจัดงานกีดขวางเส้นทางดังกล่าว
 - (๕) ควบคุมดูแลให้พื้นที่จัดกิจกรรมมีการระบายอากาศอย่างเพียงพอ
๘. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากงานก่อสร้าง
- (๑) ให้ส่วนงานที่เป็นเจ้าของงานกำกับดูแล และรับผิดชอบให้กระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินงานก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ตกแต่ง ต่อเติม ดัดแปลง เคลื่อนย้ายหรือรื้อถอนสิ่งก่อสร้างให้เกิดความเรียบร้อยและปลอดภัย โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ และประกาศของแต่ละวิทยาเขตอย่างเคร่งครัด

หมวด ๔

การดูแลรักษาความปลอดภัย

๙. มาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ปกติประจำวัน
- (๑) ให้ส่วนงานจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อทำหน้าที่ตรวจดูแลอาคารสถานที่และทรัพย์สินในพื้นที่รับผิดชอบให้อยู่ในความเรียบร้อยและภาวะที่ปลอดภัย
 - (๒) ให้ส่วนงานมีระบบการตรวจสอบบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาติดต่อภายในอาคารสถานที่ โดยให้ผู้มาติดต่อแสดงบัตรประจำตัว พร้อมทั้งลงชื่อและเวลาในสมุดบันทึกเพื่อไว้เป็นหลักฐาน
 - (๓) ให้ส่วนงานตรวจตราดูแลมิให้บุคคลใดนำทรัพย์สินที่อาจเป็นของส่วนงานหรือเป็นของมหาวิทยาลัยออกนอกบริเวณอาคารสถานที่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ
 - (๔) ให้ส่วนงานที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ศาลาฯ จะต้องจัดระบบการสื่อสารให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำพื้นที่รับผิดชอบ สามารถติดต่อกับศูนย์อำนวยความสะดวกความปลอดภัยได้ตลอดเวลา
 - (๕) กรณีมีเหตุการณ์ผิดปกติหรือมีเรื่องด่วนพิเศษที่อาจทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินให้รายงานศูนย์อำนวยความสะดวกความปลอดภัย หรือหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางด้านการรักษาความปลอดภัยของแต่ละวิทยาเขตทราบทันที ทั้งนี้ หากมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินให้โทรศัพท์แจ้งเหตุแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่เพื่อดำเนินการป้องกันและระงับเหตุ

๑๐. มาตรการป้องกันและระงับภัยจากอาชญากรรมและการก่อการร้าย

- (๑) ให้ส่วนงานจัดทำแผนการป้องกันและการเผชิญเหตุจากอาชญากรรมและการก่อการร้าย ตามแนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัย
- (๒) ให้ส่วนงานมีการประเมินความเสี่ยงภัยจากอาชญากรรมและการก่อการร้าย โดยศึกษาวิเคราะห์ถึงโอกาสเกิดภัยในด้านอาคารสถานที่และช่วงเวลาเสี่ยงภัย
- (๓) ให้ส่วนงานจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติตามแผนการป้องกันและการเผชิญเหตุจากอาชญากรรมและการก่อการร้าย และจัดให้มีการตรวจสอบและบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

หมวด ๕

ด้านการจราจร

๑๑. การขับขี่และการจอดรถภายในมหาวิทยาลัย

- (๑) ผู้ใช้รถภายในพื้นที่มหาวิทยาลัยต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ตลอดจนระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และเครื่องหมายเกี่ยวกับการจราจร รวมทั้งปฏิบัติตามสัญญาของเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยโดยเคร่งครัด
- (๒) การขนส่งวัตถุอันตรายที่มีการควบคุมตามบัญชีรายชื่อสินค้าอันตรายขององค์การสหประชาชาติให้ปฏิบัติตามประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตรายเรื่องการขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. ๒๕๔๕ และประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรมเรื่องการขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. ๒๕๔๖ สำหรับการขนส่งสารกัมมันตรังสีให้ปฏิบัติตามมาตรการและวิธีการขนส่งสารกัมมันตรังสีของคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ
- (๓) ผู้ใช้รถภายในพื้นที่มหาวิทยาลัย จะขับขี่รถด้วยความเร็วไม่เกินที่วิทยาเขตกำหนด และจะต้องไม่ขับขี่ในลักษณะก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น หรือขับขี่รถในลักษณะอันอาจจะเป็นอันตรายต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน
- (๔) การจอดรถในบริเวณมหาวิทยาลัย จะทำได้เฉพาะในเขตที่มหาวิทยาลัยจัดไว้และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (๕) ผู้ใช้รถซึ่งไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ จะถูกมหาวิทยาลัยลงโทษตามหลักเกณฑ์หรือประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (๖) ในกรณีที่เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ของรถขัดข้องในทางเดินรถอันจะเป็นเหตุให้เกิดขวางการจราจร ผู้ใช้รถต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถ หรือแจ้งต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยโดยเร็วที่สุด
- (๗) ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุในบริเวณมหาวิทยาลัย ให้ผู้ใช้รถแจ้งต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยโดยเร็วที่สุด

หมวด ๖
การกำกับดูแลให้เป็นไปตามประกาศ

๑๒. ให้ผู้รักษาการตามประกาศนี้ แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นหนึ่งคณะ หรือหลายคณะตามแต่สมควร ประกอบด้วยตัวแทนจากส่วนงานต่างๆ ผู้ดำรงตำแหน่งและผู้ทรงคุณวุฒิที่จะยังประโยชน์ในการทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ จัดทำแนวทางหรือคู่มือ รวมทั้งให้คำแนะนำในการจัดทำแผนต่างๆ ตามประกาศนี้

๑๓. ให้แต่ละส่วนงานแต่งตั้งคณะหรือตัวแทน เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและรายงานผลความคืบหน้าในการปฏิบัติตามประกาศต่อมหาวิทยาลัย

๑๔. ให้ส่วนงานประเมินความเสียหายและทำการสอบสวนหลังการเกิดอุบัติเหตุ เหตุร้าย หรือเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งให้รายงานผู้บังคับบัญชาและรายงานมหาวิทยาลัยตามขั้นตอน

๑๕. ให้ศูนย์อำนวยการความปลอดภัย เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการอำนวยการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ให้เป็นไปตามประกาศนี้

๑๖. ให้ส่วนงานซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางด้านการรักษาความปลอดภัยของแต่ละวิทยาเขต เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการอำนวยการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่วิทยาเขตนั้น ให้เป็นไปตามประกาศนี้

๑๗. ให้อธิการบดีรักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ค่าธรรมเนียมต่างๆ ตลอดจนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด หรืออนุมัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล